

УДК 811.111'42

Мовна об'єктивізація стереотипних уявлень про міжособистісні ролі *теща* та *зять* у тексті англомовного анекдоту

Птушка А. С.

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри методики та практики викладання іноземної мови Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; e-mail: metodengl@karazin.ua;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3177-5370>;GOOGLE SCHOLAR: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=SfgeUbQAAAAJ&view_op=list_works&authuser=1; RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/profile/Anastasiya_Ptushka

(Харків)

Стаття присвячена дослідженню мовної об'єктивізації стереотипних уявлень про міжособистісні ролі *теща* та *зять* у тексті англомовного анекдоту. Анекдоти, що карнавалізують сімейні стосунки в англомовній культурі, як правило, відштовхуються від пресупозицій традиційних патріархальних стереотипів. Міжособистісні ролі чоловіка та дружини мають економічне й психологічне підґрунтя. Економічне підґрунтя визначено ставим розподілом видів діяльності з урахуванням фізіологічної здатності жінки до дітонародження й, тим самим, відтворення робочої сили. Такий розподіл ролей дає чоловікові економічну владу над жінкою, закріплюючи за ним соціально-психологічну роль глави сім'ї, в обов'язки якого входить фінансове забезпечення родини й залишає жінці роль дружини/домогосподарки/матері, що має опікуватися проблемами побуту. Психологічне підґрунтя міжособистісних ролей чоловіка та дружини прямо пов'язане з економічним. Реальні міжособистісні ролі чоловіка та дружини в патріархальній англомовній культурі символізовані як добувач-годувальник-захисник та берегиня домашнього вогнища. В свою чергу, розглядаючи ролі *тещи* та *зятя*, можна з упевненістю побачити велику кількість анекдотів, в яких тещу подано як уособлення негативних стереотипних жіночих якостей. При цьому, природа цих якостей переважно залишається неексплікованою. В статті докладно розглянуто поняття ролі, а також різні класифікації ролей. Результати аналізу дозволяють зробити висновок про те, що стереотипне уявлення представників англомовної лінгвокультури про тещу як дурну й сварливу стару жінку, що є джерелом проблем і не становить ніякої цінності, подано переважно через призму відношення до неї зятя, а не через її власні дії. Це підтверджує висновок про наявність гендерної асиметрії у сміховій репрезентації гендерних стереотипів у текстах англомовних анекдотів.

Ключові слова: англомовний анекдот, зять, міжособистісні ролі, роль, сміх, стереотип, теща.

Птушка А.С. Языковая объективация стереотипных представлений о межличностных ролях *теща* и *зять* в тексте англоязычного анекдота. Стаття посвящена исследованию языковой объективации стереотипных представлений о межличностных ролях *теща* и *зять* в тексте англоязычного анекдота. Анекдоты, которые карнавализируют семейные отношения в англоязычной культуре, как правило, отталкиваются от пресуппозиций традиционных патриархальных стереотипов. Межличностные роли мужа и жены имеют экономическую и психологическую основы. Экономическая основа обозначена половым распределением видов деятельности с учетом физиологической способности женщины к рождаемости детей и, тем самым, воспроизведение рабочей силы. Такое распределение ролей дает мужчине экономическую власть над женщиной, закрепляя за ним социально-психологическую роль главы семьи, в обязанности которого входит финансовое обеспечение семейства и оставляет женщине роль жены/домохозяйки/матери, которая должна заботиться о проблемах быта. Психологическая основа межличностных ролей мужа и жены прямо связана с экономической. Реальные межличностные роли мужа и жены в патриархальной англоязычной культуре символизированы как добытчик-кормилец-защитник и хранительница домашнего очага. В свою очередь, рассматривая роли *тещи* и *зятя*, можно с уверенностью убедиться в большом количестве анекдотов, в которых теща подана как олицетворение негативных стереотипных женских качеств. При этом, природа этих качеств преимущественно остается неэксплицированной. В статье подробно рассмотрено понятие роли, а также разные классификации ролей. Результаты анализа позволяют сделать вывод о том, что стереотипное понятие представителей англоязычной лингвокультуры о теще как глупой и сварливой старой женщине, которая является источником проблем и не представляет никакой ценности, подана преимущественно через призму отношения к ней зятя, а не из-за ее собственных действий. Это подтверждает вывод о наличии гендерной асимметрии в смеховой репрезентации гендерных стереотипов в текстах англоязычных анекдотов.

Ключевые слова: англоязычный анекдот, зять, межличностные роли, роль, смех, стереотип, теща.

Ptushka A.S. Linguistic objectification of stereotype presentations of interpersonal roles of *mother-in-law* and *son-in-law* in the text of the English-language joke. The article deals with the research of linguistic objectification of stereotype presentations of interpersonal roles of *mother-in-law* and *son-in-law* in the text of the English-language joke. Jokes, which carnivalize domestic relations in the English-language culture, as a rule, push off from presuppositions of traditional patriarchal stereotypes. The interpersonality roles of husband and wife have economic and psychological subsoil. Economic subsoil is marked by sexual distribution of types of activity taking into account the physiology capacity of a woman for birth-rate of children and, thus, reproducing of labour force. Such distribution of roles gives a man some economic lordship over a woman, fastening the socially-psychological role of head of family after him, financial providing of family is included in the duties of a man, and retains a woman the role of a wife/house-owner/mother who ought to take care of problems of way of life. Psychological subsoil of interpersonality roles of husband and wife is directly connected with economic one. The real interpersonality roles of husband and wife in the patriarchal English-language culture are symbolized as a miner-bread-winner-defender and a guard of fireside. In turn, examining the roles of *mother-in-law* and *son-in-law*, it is possible to make sure with confidence in large amount of jokes in which *mother-in-law* is given as personification of negative stereotype woman internals. Thus, nature of these internals mainly remains without explication. In the article different classifications of roles, and also the concept of role are considered in detail. The results of the analysis allow to draw a conclusion that the stereotype presentation of representatives of English-language lingvoculture of *mother-in-law* as a foolish and quarrelsome old woman who is the source of problems and presents no value, is given mainly through the prism of attitude toward her of her son-in-law, but not because of her own actions. It confirms a conclusion about presence of gender asymmetry in the laugh representation of gender stereotypes in texts of the English-language jokes.

Key words: English-language joke, son-in-law, interpersonal roles, role, laugh, stereotype, mother-in-law.

1. Вступ

В останній третині ХХ століття особливий інтерес становлять дослідження гумористичного дискурсу, де серйозна (сакральна) картина світу протиставлена сміховій (профанній). Хоча сміхове розглядається як вторинне по відношенню до серйозного й спрямоване на його викривлення, це викривлення має конструктивну природу й становить собою форму рефлексії – діяльності людини, орієнтованої на пізнання самої себе. У цьому смислі сміхова картина світу близька до наукової: у скритому й глибинному плані сміх активно опікується істиною, не розрушає світ, а експериментує над світом і цим діяльнісно його досліджує [5, с. 193-194].

А к т у а л ь н і с т ь дослідження визначається її функціональною спрямованістю, що знаходиться у відповідності з пріоритетними тенденціями сучасного мовознавства, орієнтованого на вивчення мовлення як складника людської діяльності й фактору регуляції соціальної поведінки людини; антропоцентризмом, пов'язаним, з одного боку, із розглядом лінгвістичних аспектів гумору як особливого виду людської діяльності в рамках сміхової картини світу, а, з другого, – залученням гендерного чинника, що відбиває найсуттєвіші фізіологічні, психологічні та соціокультурні характеристики людини.

Хоча англомовний анекдот уже був предметом наукового аналізу [2; 6; 8; 9; 10; 11], в роботі уперше здійснено когнітивно-дискурсивний аналіз текстів англомовних анекдотів, що відображають гендерні стереотипи, саме цим й визначається н о в и з н а дослідження.

О б ' є к т о м статті є тексти сучасних англомовних анекдотів, що відбивають гендерні стереотипи.

П р е д м е т о м дослідження є мовні засоби сміхової репрезентації гендерних стереотипів у текстах англомовних анекдотів.

М е т а роботи полягає у розкритті специфіки мовної об'єктивації гендерних стереотипів у текстах англомовних анекдотів.

М а т е р і а л о м дослідження слугували 1720 текстів англомовних анекдотів, персонажами яких є теща та зять і чоловік та дружина.

2. Стереотипні уявлення про міжособистісні ролі чоловіка та жінки

Роль розуміємо як стійкий, нормативно схвалений соціумом шаблон поведінки, що репрезентує дії, думки й почуття індивіда та відповідає певній соціальній позиції [3, с. 13], є реакцією на поведінку інших індивідів [7, с. 7] і регулюється соціальними правилами участі в діяльності групи [1, с. 137].

Поняття ролі містить такі необхідні складники: позицію – місце в системі соціальних відносин, яке займає індивід; сегмент позиції – низки соціальних зв'язків; рольові очікування – соціальні норми, орієнтовані на індивіда як носія певної ролі; рольових партнерів – агентів рольових очікувань; рольові розпорядження – внутрішній контроль над рольовою діяльністю [7, с. 117]. Уявлення про типові виконання тієї чи іншої ролі складаються в стереотипи, які є невід'ємним складником рольової поведінки [4, с. 22].

Існує безліч класифікацій ролей: постійні (чоловік, батько) і змінні (пасажир, покупець, пацієнт); незалежні від індивіда (жінка, узбек) і засвоєні (студент, інженер); соціальні (роботодавець, командир), міжособистісні (друг, лікар, дружина, матір) і внутрішньо групові (лідер, дивак); статусні (пенсіонер, банкір), позиційні (начальник, підлеглий) і ситуативні (пасажир, гість); мікросоціальні (батько, теща, друг) і макросоціальні (англієць, аристократ); специфічні (учитель) і дифузійні (порядна людина). Для нашого дослідження найбільш релевантними є мікросоціальні міжособистісні ролі.

Виходячи з припущення, що найбільш важливими у соціокультурному відношенні є ті ролі, що репрезентовані найбільшою кількістю анекдотів, окремо розглядаємо міжособистісні ролі чоловіка та дружини і тещі та зятя.

2.1. Міжособистісні ролі чоловік та дружина

Анекдоти, що карнавалізують сімейні стосунки в англомовній культурі, як правило, відштовхуються від пресупозицій традиційних патріархальних стереотипів. Міжособистісні ролі чоловіка та дружини мають економічне й психологічне підґрунтя. Економічне підґрунтя визначено статевим розподілом видів діяльності з урахуванням фізіологічної здатності жінки до дітонародження й, тим самим, відтворення робочої сили. Такий розподіл ролей дає чоловікові економічну владу над жінкою, закріплюючи за ним соціально-психологічну роль глави сім'ї, в обов'язки якого входить фінансове забезпечення родини, й залишає жінці роль дружини/ домогосподарки/матері, що має опікуватися проблемами побуту. Психологічне підґрунтя міжособистісних ролей чоловіка та дружини прямо пов'язане з економічним. Реальні міжособистісні ролі чоловіка та дружини в патріархальній англомовній культурі символізовані як добувач-годувальник-захисник та берегиня домашнього вогнища.

Символічні еталонні ролі добувача-годувальника-захисника та берегині домашнього вогнища висувають принципово різні вимоги до чоловіка та жінки.

Від чоловіка очікується, насамперед, стабільне фінансове положення. Відповідно, висміюється чоловік, що не виправдовує цих очікувань. Він стає об'єктом негативної телеологічної оцінки *неефективно* (порівн. (1), де комізм є результатом каламбуру на основі омонімії *dear/дорогий, коханий* та *deer/олень*, а також синонімії останнього з іменем персонажу *stag/олень*):

(1) - *We call him Stag.*

- *Why?*

- *He is a dear with no dough* (5600 jokes, p. 113).

Чоловіча соціально-психологічна роль добувача-годувальника подається як обов'язок, що приходить на зміну романтизму кохання після весілля (порівн. (2), де комізм виникає в результаті каламбуру, що спирається на паронімазію):

(2) *Before marriage a man yearns for a woman. After marriage the "y" is silent* (<http://iteslj.org>).

Висміюється і чоловік, що свідомо не хоче виконувати роль добувача-годувальника. Такий чоловік є об'єктом морально-етичної оцінки *непринципово* за порушення норм життєзабезпечення (максими *Слід трудитися*) й невідповідність традиційному маскуліному еталону (порівн. (3), де комізм посилюється переосмисленням у буквальному значенні фразеологізму *to look out – ніклуватися й виглядати з вікна*):

(3) - *My father's very kind-hearted.*

- *Kind-hearted? Why, he'd rather see his family starve than work.*

- *Yeah – he looks out for his family. He sits in the window all day – says somebody has to look out for his family* (5600 jokes, p. 198).

Також висміюється як невідповідний маскуліному еталону й чоловік, що не має пристойного соціального статусу, оскільки статус напряму пов'язаний із його фінансовою спроможністю. Такий чоловік теж стає об'єктом негативної телеологічної оцінки *неефективно* (порівн. (4), комізм якого є результатом невірно інтерпретованого майбутньою нареченою евфемізму-перифраза *a liver and kidney specialist/ спеціаліст з печінки та нирок*, ужитого нареченим для позначення професії м'ясника):

(4) - *Why did you break your engagement to Tom?*

- *He deceived me. He told me he was a liver and kidney specialist, and I found out he only worked in the butcher's shop* (<http://iteslj.org>).

Від жінки, в свою чергу, очікується вміння вести домашнє господарство. Жінка, що не вміє готувати, підлягає осміянню і стає об'єктом телеологічної оцінки *неефективно* (порівн. анекдот (5)), сміховий ефект якого закорінений у порушенні онтологічних норм на підставі перенесення міфологічних персонажів у повсякденну побутову ситуацію за допомогою метафоризованого порівняння чоловіка з грецьким богом й метафоричного уподібнення страв, приготованих дружиною, жертвопринесенню (як відомо, жертви, принесені богам, спалювались на вогні):

(5) - *She treats her husband like a Grecian God.*

- *How's that?*

- *She places a burnt offering before him at every meal* (5600 jokes, p. 192).

Об'єктами осміяння стають так звані 'нова жінка' та 'нова матір', тобто жінки, що долають традиційні стереотипи. Порівн. (6) та (7), де комізм, відповідно, є результатом каламбуру, що ґрунтується на омонімії (співпадають за звучанням омофони: множина іменника *sock/носок* і третя форма однини дієслова *sock/буди*), та невідповідності поведінки персонажа традиційному фемініному еталону (виходячи з традиційних уявлень, куріння є несумісним з роллю матері); відповідно, як 'нова жінка', так і 'нова матір' є об'єктами морально-етичної оцінки *непринципово* як порушниця норм життєдіяльності (максими *Слід добре виконувати свої обов'язки*):

(6) - *What's the difference between the so-called old-fashioned woman and the so-called modern woman?*

- *The old-fashioned woman used to darn her husband's socks while the modern woman socks her husband* (<http://www.english4u>).

(7) *A modern mother is one that can hold safety pins and a cigarette in her mouth at the same time* (5600 jokes, p. 324).

Анекдоти, що об'єктивують міжособистісні ролі чоловіка та дружини (психологічне підґрунтя), пе-

ревножно карнавалізують традиційні патріархальні цінності сімейного життя, подаючи стосунки чоловіка й жінки у шлюбі як антагоністичні. Порівн. (8), де комізм є наслідком переоцінки традиційних гендерних стереотипів, що закріплюють за чоловіком роль глави сім'ї: сучасні чоловік та дружина не можуть домовитися, хто з них є кращим виконавцем цієї ролі:

(8) - *I want to see **the head of the house.***

- *You'll have to wait a minute - **they're just deciding it*** (5600 jokes, p. 295).

Ряд анекдотів, орієнтованих на карнавалізацію еталонних гендерних ролей, тематизують ситуацію фізичної розправи дружини над невірним чоловіком й навпаки. Персонажі таких анекдотів постають як невідповідні не лише гендерним еталонним ролям, але й суперморальним нормам (максима *He можна завдавати фізичної шкоди ближньому*). Як наприклад, дружина найчастіше карає чоловіка за невірність. Порівн. (9), де комізм досягається порушенням принципу релевантності при інтерпретації риторичного запитання *Then you believe that your husband's death was due to a broken heart?* (адресат вважає, що чоловік помер через хворе серце, а персонаж-дружина актуалізує інший неочікуваний смисл: чоловік розбив її серце, що й стало причиною його загибелі):

(9) - *Then you believe that your husband's death was **due to a broken heart?***

- *Yes, **if he hadn't broken my heart, I wouldn't have shot him*** (<http://www.native-english>).

У свою чергу, чоловік карає дружину за невміння господарювати (порівн. 10):

(10) *My mother got a black eye last night.*

She should put a piece of steak on it.

If we had steak in the house, my father wouldn't have blacked her eye (5600 jokes, p. 88).

2.2. Міжособистісні ролі тещи та зятя

Розглядаючи ролі тещи та зятя, можна з упевненістю сказати, що у більшості анекдотів тещу подано як уособлення негативних стереотипних жіночих якостей. При цьому, природа цих якостей переважно залишається не експлікованою.

У низці анекдотів адресат отримує інформацію про тещу на підставі висловлень про неї інших персонажів, переважно зятя. Так, порівн. у (11) тещу названо старою дурепою. Сміховий ефект тут створюється порушенням принципу релевантності, в результаті якого актуалізується неочікуваний асоціативний зв'язок між *індишкою/ turkey*, іншим птахом, - *старим соколом/ buzzard* й, на основі омонімії, - власне *старою неадекватною жінкою/ old buzzard*:

(11) - *Turkey - you know what turkey is?*

- *Uh huh.*

- *You know what you had for Thanksgiving dinner?*

- *Oh, my mother-in-law, but **we call her an old buzzard*** (5600 jokes, p. 311).

У (12) прикладі тещу репрезентовано як об'єкт, що не має ніякої цінності, оскільки її намагаються

позбутися, віддавши у чужі руки. Комізм тут створюється порушенням персонажем принципу релевантності (замість того, щоб пожертвувати гроші чи речі дому пристарілих, як очікується, зять пропонує у якості пожертвування свою тещу):

(12) - *Will you donate something to the Old Ladies' House?*

- *With pleasure. **Help yourself to my mother-in-law*** (5600 jokes, p. 311).

У (13) теща фігурує як джерело проблем, оскільки саме небажання спілкуватися з тещею утримує персонажа від вступу у шлюб:

(13) - *Why did you break off your engagement, Jack?*

- *Well, we were looking over a flat when her mother remarked that **it was rather small for three*** (5600 jokes, p. 311).

У (14) перспектива налагодження стосунків з новою тещею змушує чоловіка одружитися з сестрою його померлої дружини. Сміховий ефект тут створюється невідповідністю дій персонажа нормам реалізму:

(14) - *Why did the widower marry his deceased wife's sister?*

- ***He didn't want to break in a new mother-in-law*** (<http://www.english4u>).

Низка анекдотів тематизує ситуацію, близьку до 'чорного' гумору, де сміховий ефект є результатом невідповідності поведінки зятя суперморальним нормам (максими *He можна завдавати фізичної шкоди ближньому*):

(15) - *George, what do you think? **Mother wants to be cremated.***

- ***Right! Where is she? Tell her to put her things on*** (5600 jokes, p. 311).

Негативна оцінка тещи пов'язана із загальною карнавалізацією інституту шлюбу й поданням стосунків чоловіка й дружини як антагоністичних. У таких анекдотах теща оцінюється не у контексті її власних якостей та дій, а як мати дружини, що сприймається як уособлення зла.

(16) - *I don't like my mother-in-law.*

- *Listen, don't you realize that you wouldn't have your wife if it hadn't been for your mother-in-law?*

- ***Yes, that's why I don't like her*** (<http://www.englishhome>).

3. Висновки

Отже, результати аналізу мовної об'єктивності стереотипних уявлень представників англійської мовної культури про економічне підґрунтя міжособистісних ролей чоловіка та дружини дозволяють говорити про те, що розглянуті анекдоти виконують кілька прагматичних функцій: карнавалізації, патріархальних гендерних еталонів й, навпаки, регуляції поведінки чоловіка й жінки у відповідності з цими еталонами. Функція регуляції реалізується на основі формування стосовно невідповідного еталону гендерного актанта, що є об'єктом негативної телеологічної/етичної/утилітарної оцінки, негатив-

ного почуття-ставлення, що в залежності від змісту анекдоту й емпатії адресата може набувати змісту несхвалення/зневаги/презирства. Чоловік є об'єктом висміювання за фінансову неспроможність, низький соціальний статус, небажання трудитися для забезпечення сім'ї й намагання перекласти цей обов'язок на дружину як невідповідний еталонній ролі захисника-годувальника, а дружина – за невміння господарювати й намагання перекласти цей обов'язок на чоловіка як невідповідна ролі берегині домашнього вогнища.

Аналіз мовної об'єктивації стереотипних уявлень представників англомовної лінгвокультури про психологічне підґрунтя міжособистісних ролей *чоловік* та *дружина* свідчить про те, що прагматичною функцією анекдотів є, з одного боку, карнавалізація патріархального інституту шлюбу й традиційних цінностей сімейного життя, зокрема маскуліних ролей глави, благородного лицаря, захисника й фемінінної ролі берегині домашнього вогнища, а, з другого, – регуляції поведінки чоловіка й жінки у відповідності з цими ролями. Аналізовані

анекдоти виявляють кількісну і якісну асиметрію у репрезентації міжособистісних ролей чоловіка та дружини. Кількісна асиметрія пов'язана із значним переважанням анекдотів, що відбивають чоловічу точку зору на шлюб. Якісна асиметрія пов'язана, насамперед, з пресупозиціями, що лежать у підґрунті негативної оцінки шлюбу чоловіком і жінкою: для чоловіка вона визначена відповідальністю, що передбачає роль глави сім'ї, а для дружини – втратою романтизму кохання й уваги чоловіка.

У свою чергу, стереотипне уявлення представників англомовної лінгвокультури про тещу як дурну й сварливу стару жінку, що є джерелом проблем і не становить ніякої цінності, подано переважно через призму відношення до неї зятя, а не через її власні дії. Це підтверджує висновок про наявність гендерної асиметрії у сміховій репрезентації гендерних стереотипів у текстах англомовних анекдотів.

Перспективу подальших досліджень складе аналіз мовної об'єктивації стереотипних уявлень про міжособистісні ролі свекрухи та невістки у тексті англомовного анекдоту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белл Р.Т. Социолінгвістика. Цели, методы, проблемы. Москва: Междунар. отн., 1980. 318 с.
2. Дмитренко В.А., Курсова И.С. Анекдот как разновидность речевых жанров // *Studia Germanica et Romanica: Иноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання*. 2004. Том 1, № 3. С. 5-16.
3. Карасик В.И. Язык социального статуса. Москва: ИТДГК "Гнозис", 2002. 333 с.
4. Крысин Л.П. Введение. Проблема социальной и функциональной дифференциации языка в современной лингвистике // *Современный русский язык: Социальная и функциональная дифференциация*. Москва: Языки славянской культуры, 2003. С. 11-29.
5. Лихачев Д.С., Панченко А.М. "Смеховой мир" Древней Руси. Ленинград: Наука, ЛО, 1976. 204 с.
6. Самохіна В.О. Жарт у сучасному комунікативному просторі Великої Британії та США: монографія. – Вид. 2-е, перер. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 360 с.
7. Щепанский Я. Элементарные понятия социологии. Москва: Прогресс, 1969. 237 с.
8. Attardo S., Chabanne J.Ch. Joke as a text type // *Humour*. 1992. P. 165-176.
9. Attardo S. *Linguistic theories of humour*. Berlin–N.Y.: Mouton de Gruyter, 1994. 386 p.
10. Chiaro D. *The Language of jokes. Analysing verbal play*. L., N.Y. : Routledge, 1992. 129 p.
11. Nash W. *The language of humour*. L., N.Y.: Longman, 1985. 200 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

12. Meiers M., Knapp J. 5600 jokes for all occasions. New York: Crown Publishers, 1980. 605 p.
13. <http://iteslj.org/c/jokes.html> : [Електронний ресурс] – назва з титул. екрану.
14. <http://www.english4u.dp.ua/modules.php?name=Anecdotes.docx>: [Електронний ресурс] – назва з титул. екрану.
15. <http://www.englishhome.ru/joke.html> : [Електронний ресурс] – назва з титул. екрану.
16. <http://www.native-english.ru/downloads/etc/jokes.zip>: [Електронний ресурс] – назва з титул. екрану.

REFERENCES

1. Attardo, S. (1994). *Linguistic theories of humour*. Berlin–N.Y.: Mouton de Gruyter.
2. Attardo, S., and Chabanne, J.Ch. (1992). *Joke as a text type*. *Humour*, 165-176.
3. Bell, R.T. (1980). *Sociolinguistics. Celi, metody, problemy* [Sociolinguistics. Aims, methods, problems]. Moskva: Mezhdunar. Publ. (in Russian).
4. Chiaro, D. (1992). *The Language of jokes. Analysing verbal play*. L., N.Y. : Routledge.
5. Dmitrenko, V.A., and Kursova, I.S. (2004). *Anekdot kak raznovidnost' rechevyh zhanrov* [Anecdote as a variety of vocal genres]. *Studia Germanica et Romanica: Inozemni movy. Zarubizhna literatura. Metodyka vykladannia – Foreign languages. Foreign literature. Teaching methods*, 1 (3), 5-16. (in Russian).

6. Karasik, V.I. (2002). Jazyk social'nogo statusa [Language of social status]. Moskva: ITDGK "Gnozis" Publ. (in Russian).
7. Krysin, L.P. (2003). Vvedenie. Problema social'noj i funkcional'noj differenciacii jazyka v sovremennoj lingvistike [Problem of social and functional differentiation of language in modern linguistics]. Sovremennyj russkij jazyk: Social'naja i funkcional'naja differenciacija – Modern Russian: Social and functional differentiation. Moskva: Jazyki slavjanskoj kul'tury Publ., 11-29. (in Russian).
8. Lihachev, D.S., and Panchenko, A.M. (1976). "Smehovoj mir" Drevnej Rusi ["Funny world" of Ancient Rus]. Leningrad: Nauka, LO Publ. (in Russian).
9. Nash, W. (1985). The language of humour. L., N.Y.: Longman.
10. Samokhina V.O. Zhart u suchasnomu komunikatyvnomu prostori Velykoi Brytanii ta SShA [Joke in the present-day communicative space of Great Britain and the USA] : monografiya. – 2-e vyd., perer. i dop. – Kh. : KhNU imeni V. N. Karazina. Publ. (in Ukrainian).
11. Shhepanskij, Ja. (1969). Jelementarnye ponjatija sociologii [Elementary concepts of sociology]. Moskva: Progress Publ. (in Russian).

СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРЕ / INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Птушка Анастасия Сергеевна – кандидат филологических наук, доцент, заведующая кафедрой методики и практики преподавания иностранного языка Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина; e-mail: metodengl@karazin.ua; ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3177-5370>; GOOGLE SCHOLAR: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=SfgeUbQAAAAJ&view_op=list_works&authuser=1; RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/profile/Anastasiya_Ptushka

Ptushka Anastasiia – PhD in Philology, Associate Professor, Head of the Department of Foreign Language Teaching Methods and Practice of V. N. Karazin Kharkiv National University; e-mail: metodengl@karazin.ua; ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3177-5370>; GOOGLE SCHOLAR: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=SfgeUbQAAAAJ&view_op=list_works&authuser=1; RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/profile/Anastasiya_Ptushka